

Vrouw Justitia aan het woord: een uitspraak aangaande de gedragscode bosbeheer

Hanneke Sevink

25 september 2013, eindelijk zo ver: de rechtbank Utrecht deed uitspraak in het proces aangaande de gedragscode bosbeheer. De WRN had net als Vogelbescherming Nederland en de Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming een zaak aangespannen tegen de staatssecretaris over de inhoud van de nieuwe gedragscode bosbeheer. De afwikkeling van dit proces nam bijna drie jaar in beslag. De gebeurtenissen in sneltreinvaart: nieuwe gedragscode, ontwerp goedkeuringsbesluit door minister, zienswijze WRN, reactie van de staatssecretaris op deze zienswijze, beroep WRN tegen het goedkeuringsbesluit, er volgt een zitting, dan de tussenuitspraak van de rechtbank, reactie van de verweerder (de staatssecretaris van Economische Zaken¹) op dit tussenbesluit, reactie van WRN op deze reactie en dan het definitieve vonnis. Dat dit alles zo lang duurde, heeft misschien te maken met het gegeven dat je om deze juridische stukken te kunnen lezen, moet beschikken over “hogeschool-begrijpendlees-vaardigheden”.

De gedragscode bosbeheer bestaat uit de gedragscode én het goedkeuringsbesluit. Beide stukken behoren tot de wet. Zij gelden het hele jaar rond. Ook in het goedkeuringsbesluit staan uitspraken waar men zich bij de bosbouwwerkzaamheden aan moet houden. Alle belangrijke documenten zijn op onze website te vinden (die sowieso de moeite van een regelmatig bezoek waard, nu André van Roon daar als webmaster aan slag is).

Wat is nu de uitkomst van dit alles? Wat hebben wij als WRN bereikt?

- Nesten van Zwarte kraaien zijn jaarrond beschermd;
- De afstand die in acht moet worden genomen tijdens het vellen van nestbomen (niet alleen van bijzondere nestbomen, maar álle nestbomen) is 50 meter. Deze afstand geldt niet alleen in de broedtijd, maar geldt het hele jaar rond (er mogen dus geen bomen in de nabijheid van nesten gekapt worden);
- Er zijn duidelijke maatregelen voor broedgevallen buiten de periode 15 maart-15 juli (deze broedgevallen zijn beschermd);
- Er is een bewaarplicht voor de checklist van 2 jaar.

In de reactie van de staatssecretaris op onze zienswijze staat ook een interessante alinea (onder punt 4) over welke vogels volgens de gedragscode moeten worden geïnventariseerd, namelijk: “Mocht het zo zijn dat er toch andere vogelsoorten voorkomen dan in de checklist specifiek worden genoemd, dan worden deze

¹ Is het niet verbazingwekkend dat Natuur tegenwoordig onder Economische Zaken valt? Het was al een ramp toen Natuur onderdeel werd van Landbouw, maar dit spant de kroon.

geïnventariseerd en aangevuld op de checklist en worden deze uit dien hoofde alsnog beschermd. Naar mijn mening (die van de staatssecretaris) worden dan ook alle vogelsoorten op deze wijze voldoende beschermd.” Ook schrijft de staatssecretaris in dezelfde reactie dat de verstoringsevoelige afstand van 50 meter die in acht moet worden genomen ook geldt ten aanzien van het functionele leefgebied (onder punt 3).

Nu de praktijk nog. WRN-medewerkers maken regelmatig mee dat in het veld niet alles zo zorgvuldig verloopt als op papier is geregeld. Echter, wanneer iemand voor het eerst tegen overtredingen van de gedragscode aanloopt, is hij gauw geneigd om het de terreineigenaar te vergeven: “Ach, ze hebben het niet zo bedoeld”. Dit misschien mede ingegeven door het feit dat men zich zorgen maakt over de relatie met de terreineigenaar. Heb je vaker met dat bijltje gehakt, dan weet je dat terreineigenaren, uitvoerders en andere betrokken allemaal goed op de hoogte zijn van wat wel en niet mag. En dat overtredingen dus vaak willens en wetens plaatsvinden: economische belangen immers. Advies vanuit ons bestuur is dan ook om altijd het Regionaal Milieu Team in te schakelen (via 0900-8844). (Waren er wèl verzachtende omstandigheden, dan wordt daar rekening mee gehouden.)

De techniek vindt ook in het roofvogelonderzoek steeds meer zijn weg. De allernieuwste ontwikkeling is de app “Vogel het uit” van een team van de Universiteit van Amsterdam, waar ook Almut Schlaich van de Werkgroep Grauwe Kiekendief deel van uitmaakt. Met behulp van deze app is het voor iedereen mogelijk om in het veld een bijdrage te leveren aan het onderzoek van vogels met GPS-loggers. Je kunt bijvoorbeeld opnames maken van de omgeving waarin zo’n vogel zich bevindt. Deze app heeft de Academisch Jaarprijs gewonnen ter waarde van 100.000 euro. Goed werk, Almut!

Ondertussen zijn we al weer druk bezig met het programma voor de Landelijk dag op zaterdag **22 februari 2014**. Het afgelopen seizoen is er op veel locaties gebruikt gemaakt van allerlei technische hulpmiddelen, zoals wildcamera’s bij nesten van Buizerd, Havik, Wespendif en Boomvalk. De beelden zijn verbluffend; ze geven ons een inkijk in een leefwereld die anders verborgen blijft. In Meppel kunnen jullie hier volop van meegenieten.

Herfst is voor mij altijd een beetje een weemoedige tijd: het broedseizoen achter de rug, Boomvalken en Wespendifen op weg naar Afrika en het duurt nog maanden voor ze terugkomen. Dit najaar speelt het afscheid ook op een andere manier. Met ingang van november stop ik als voorzitter van de WRN. Meer dan 10 jaar heb ik me met veel plezier ingezet voor allerlei roofvogelzaken, maar nu wil ik meer tijd besteden aan onderzoek (en het publiceren hiervan). Als bestuurslid zal ik bij de WRN betrokken blijven. Vraag aan jullie is: wie wil de voorzittershamer (die we niet echt hebben) overnemen? Wat wordt gevraagd? Liefde voor roofvogels, mensen te woord kunnen staan met allerlei vragen over roofvogels, gezamenlijk organiseren van de Landelijke dag in Meppel (en liefst een vrouw natuurlijk!).